

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงาน
วิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
Strategic Leadership of School Administrators Affecting
Academic Administration of School Under Kanchanaburi
Secondary Educational Service Area Office

¹ปิยวัฒน์ ตั้งพรชัย Piyawat Tangphornchai

²ณัฐวรรณ พุ่มดียิ่ง Nuttawan Pumdeeying

³พิชญภา ยืนยาว Pitchayapa Yuenyaw

^{1,2,3}คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

^{1,2,3}Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University

¹Corresponding author, e-mail: Tangphornchai02@gmail.com

Received February 20, 2025; Revised April 4, 2025; Accepted: May 17, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา และ 3) วิเคราะห์ภาวะผู้นำในเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา รูปแบบที่ใช้ในการวิจัยเชิงพรรณนา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 300 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.930 และด้านการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เท่ากับ 0.916 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย ความคิดเชิงปฏิจวัติ ความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ทักษะความคิดระดับสูง ความสามารถในการนำปัจจัย

มากำหนดกลยุทธ์ และองค์ประกอบมุ่งคนและมุ่งสัมพันธ์ ตามลำดับ 2) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับมาก ประกอบด้วย การวัดผลประเมินผลและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษา การนิเทศและแนวทางการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ และ 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (X_4) ความคิดเชิงปฏิกิริยา (X_5) องค์ประกอบมุ่งคนและมุ่งสัมพันธ์ (X_2) ทักษะด้านความคิดระดับสูง (X_1) และความสามารถในการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ (X_3) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา (Y_{tot}) โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 66.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; ผู้บริหารสถานศึกษา; ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

Abstract

This research aimed to: 1) study the level of school administrators' strategic leadership; 2) study the level of academic administration; and 3) analyze the administrators' strategic leadership affecting academic administration. This descriptive research aimed to describe. The research sample was 300 teachers of school under Kanchanaburi Secondary Educational Service Area Office, derived by proportional stratified random sampling as distributed by district. The questionnaire created by the researcher has a reliability value of 0.930 for the strategic leadership of educational institution administrators and 0.916 for the academic administration in educational institutions. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. The research results were as follows: 1) Overall, the school administrators' strategic leadership was at a highest level. In specific aspects was at a highest level. The aspects were revolutionary thinking, anticipating and creating a future, high-level cognitive activity, ability to use factors to determine strategy, and human and emotional component, respectively. 2) Overall, the academic administration was at a highest level. In specific aspects was at a highest and high level. The aspects were Measurement, evaluation and research for developing the quality of education, learning management efficiency, development of educational media and learning resources, educational supervision and guidance,

development of internal quality assurance systems and educational standards, and administration of local and educational institution curricula, respectively. 3) The school administrators' strategic leadership in the aspects of anticipating and creating a future (X_4) revolutionary thinking (X_5) human and emotional component (X_2) high-level cognitive activity (X_1) ability to use factors to determine strategy (X_3) together predicted the academic administration (Y_{tot}) at the percentage of 66.50 with statistical significance level of .01.

Keywords: Academic Administration; School Administrator; Strategic Leadership

บทนำ

ประเทศไทยมีพัฒนาการในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนนำไปสู่ความก้าวหน้าและความสำเร็จหลายด้าน แต่ยังมีช่องว่างหรือจุดอ่อนที่ต้องเร่งแก้ไขอยู่หลายเรื่อง โดยเฉพาะเมื่อต้องเผชิญกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 ไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ การแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศต่างๆ ในเวทีโลก ด้วยเหตุนี้ การจัดการศึกษาของประเทศไทยจึงต้องเน้นการพัฒนาในเชิงคุณภาพให้สามารถสนองตอบความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการพัฒนาคุณภาพคนให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ (area based) และความต้องการของตลาดแรงงานที่มีความซับซ้อนหลากหลายมากขึ้นหลายประเทศในโลกได้ใช้การศึกษาเป็นนโยบายในการพัฒนาประเทศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 4 “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการ ถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต “การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา “การศึกษาตลอดชีวิต” หมายความว่า การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ในปัจจุบัน โลกมีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว ภาวะผู้นำจึงต้องปรับเปลี่ยนไปด้วย ความเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่ท้าทายการทำงานของผู้นำในการที่จะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จ ภาวะผู้นำถือเป็นกระบวนการอิทธิพลที่ช่วยให้กลุ่มสามารถบรรลุเป้าหมาย ซึ่งประกอบได้หลายองค์ประกอบ ไม่ว่าจะเป็นการให้ความไว้วางใจและเชื่อมั่นในภาวะผู้นำเพื่อเป็นตัวบ่งชี้ความน่าเชื่อถือได้มากที่สุดในความพอใจของพนักงานในองค์กร ความรู้เกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์จึงมีความสำคัญต่อผู้นำเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้นำกำหนดแผนการดำเนินงานที่รอบคอบมากยิ่งขึ้น

มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มองจุดอ่อน จุดแข็งขององค์กรได้อย่างชัดเจน สามารถปรับปรุงพัฒนาจุดอ่อนให้ดีขึ้นและรักษามาตรฐานของจุดแข็งให้คงอยู่อย่างเป็นระบบ มีผู้นำองค์กรหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จ ล้วนแต่มีความเป็นผู้นำที่มีสมรรถนะในการนำเชิงกลยุทธ์มาบริหารการศึกษา สามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ดังนั้นทุกองค์กรจำเป็นต้องมีผู้นำที่มีความรู้ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์สามารถจูงใจให้ผู้ร่วมงานทำงานได้อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้การจัดการเปลี่ยนแปลงได้สำเร็จ ผู้บริหารทั้งหมดจำเป็นต้องมีทักษะและเครื่องมือในการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงาน สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของดูบริน (DuBrin) ให้มีความสำคัญกับแนวคิดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มาโดยตลอดจะเห็นได้ว่าการจัดพิมพ์ใหม่หลายครั้ง ในเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ โดยเฉพาะฉบับปรับปรุงครั้งที่ 8 มีการเพิ่มองค์ประกอบที่สำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาพึงมี จาก 5 องค์ประกอบเป็น 6 องค์ประกอบ ซึ่งมีความโดดเด่นและเหมาะสมกับการนำมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนกลยุทธ์เพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศได้เพราะมีความทันสมัยและเหมาะสมที่จะใช้แนวคิดนี้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 เป็นอย่างยิ่ง (DuBrin, 2018 อ้างถึงใน เหมือนฝัน นันทียกุล, 2562)

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมระดับเขต การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ไม่มีจำนวนรายวิชาที่ผ่านเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 50 ส่วนรายวิชาอื่นมีคะแนนค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ 50 ซึ่งรายวิชาที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำสุดคือ รายวิชาคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 22.58 ซึ่งมีผลทำให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี มีผลกระทบกับประสิทธิภาพของการผู้บริหารและครูในการบริหารงานวิชาการ และ โรงเรียนหรือสถานศึกษา นับว่าเป็นฐานการพัฒนาที่สำคัญที่สุด เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติที่มีการรับผิดชอบต่อเยาวชนของชาติเป็นจำนวนมาก หากเยาวชนของชาติได้รับการพัฒนาคุณภาพจากระบบโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ แล้วเยาวชนก็จะมีความรู้ ความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษานับเป็นบุคคลที่เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ การปฏิบัติงานโรงเรียนประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวความสามารถของผู้บริหารมีความสำคัญ ต่อประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาในโรงเรียนเพราะภาวะผู้นำของผู้บริหารสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนโดยเฉพาะงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจของโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานตามกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญดังที่ธีระ รุญเจริญ กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญของสถานศึกษาและเป็นผู้นำวิชาชีพทางการศึกษาที่

จะต้องมีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม ตลอดทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดี จึงจะนำไปสู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหากสถานศึกษาใดมีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะที่ดี ก็ส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (ธีระ รุญเจริญ , 2557)

จากการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ยอมรับกันแล้วว่าผู้นำ (leader) เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่ง ประการหนึ่งต่อความสำเร็จขององค์กร สอดคล้องกับมนสิชา ธรรมรักษ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายมหาวิทยาลัย ผลการวิเคราะห์พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (มนสิชา ธรรมรักษ์, 2561)

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเป็นของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี สนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี
3. เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำที่มีสมรรถนะในการนำกลยุทธ์มาบริหารการศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,955 คน 2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน จิตติรัตน์

แสงเลิศอุทัย, 2559) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) โดยกระจายตามจำนวนที่ตั้งของอำเภอ ได้ผู้บริหาร และข้าราชการครูจำนวน 322 คน

อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. อำเภอเมือง	513	84
2. อำเภอพนมทวน	64	11
3. อำเภอเลาขวัญ	47	8
4. อำเภอห้วยกระเจา	28	5
5. อำเภอบ่อพลอย	112	18
6. อำเภอหนองปรือ	82	13
7. อำเภอด่านมะขามเตี้ย	61	10
8. อำเภอศรีสวัสดิ์	134	22
9. อำเภอสังขละบุรี	82	14
10. อำเภอทองผาภูมิ	82	14
11. อำเภอท่าม่วง	417	69
12. อำเภอท่ามะกา	239	39
13. อำเภอไทรโยค	94	15
รวม	1,955	322

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จากนั้นนำเครื่องมือที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (content validity) ของข้อกระทงคำถามแล้วหาดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 และ 1.00 นำแบบสอบถามไป ทดลองใช้ (try out) กับข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ซึ่ง ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำแบบสอบถามที่รับกลับคืนมา ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ Cronbach (Cronbach, 1970 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2546) ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.930 และด้านการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เท่ากับ 0.916

3. การรวบรวมข้อมูล ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 322 ฉบับ ไปยังข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามใน แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยไปรับคืนเอง ตามวัน เวลาที่นัดหมาย ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.17

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน สรุปผลและเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัย

1. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลจากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสรุปผลตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

(n = 300)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ทักษะด้านความคิดระดับสูง (X_1)	4.54	0.23	มากที่สุด	3
2. องค์กรประกอบมุ่งคนและมุ่งสัมพันธ์ (X_2)	4.51	0.21	มากที่สุด	5
3. ความสามารถในการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ (X_3)	4.53	0.20	มากที่สุด	4
4. ความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (X_4)	4.55	0.20	มากที่สุด	1
5. ความคิดเชิงปฏิบัติ (X_5)	4.55	0.20	มากที่สุด	1
รวม	4.54	0.15	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยความคิดเชิงปฏิบัติ และความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ทักษะด้านความคิดระดับสูง ความสามารถในการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ และองค์กรประกอบมุ่งคนและมุ่งสัมพันธ์ ตามลำดับ

2. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลจากการศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้ผลสรุปดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

(n = 300)

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
--	-----------	------	-------	-------

1. การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตร				
สถานศึกษา (Y ₁)	4.50	0.18	มาก	6
2. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ (Y ₂)	4.54	0.19	มากที่สุด	2
3. การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษา	4.52	0.18	มากที่สุด	3
(Y ₃)				
4. การวัดผลประเมินผล และการวิจัยเพื่อพัฒนา				
คุณภาพการศึกษา (Y ₄)	4.55	0.18	มากที่สุด	1
5. การนิเทศและแนะแนวการศึกษา (Y ₅)	4.52	0.18	มากที่สุด	3
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและ				
มาตรฐานการศึกษา (Y ₆)	4.51	0.21	มากที่สุด	5
รวม	4.52	0.14	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน ในระดับมาก 1 ด้าน โดยการวัดผลประเมินผลและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษา การนิเทศและแนะแนว การศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

3. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 จากการบริหารงานวิชาการได้มีผลต่อความเป็นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ดังผลที่ปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรี

(n = 300)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
Regression	5	3.75	0.75	116.94**	.00
Residual	294	1.89	0.01		
Total	299	5.64			
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	b	Beta	SE _b	t	Sig
ค่าคงที่	1.27		0.14	9.18**	.00
ความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต	0.24	0.36	0.03	7.67**	.00

(X₄)

ความคิดเชิงปฏิวัติ (X ₅)	0.16	0.23	0.04	4.34**	.00
องค์ประกอบมุ่งคนและมุ่งสัมพันธ์ (X ₂)	0.14	0.21	0.03	5.29**	.00
ทักษะด้านความคิดระดับสูง (X ₁)	0.10	0.16	0.02	4.25**	.00
ความสามารถในการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์	0.08	0.13	0.03	2.80**	.01

(X₃)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R = 0.816 R² = 0.665 SEE. = 0.080

จากตารางที่ 3 ภาวะผู้นำที่มีสมรรถนะในการนำกลยุทธ์มาบริหารการศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 2) ความคิดเชิงปฏิวัติ 3) องค์ประกอบมุ่งคนและมุ่งสัมพันธ์ 4) ทักษะด้านความคิดระดับสูง และ 5) ความสามารถในการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ เป็นองค์ประกอบที่ทำให้เกิดต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัยนี้พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ ความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ความคิดเชิงปฏิวัติ องค์ประกอบมุ่งคนและมุ่งสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดระดับสูง และ ความสามารถในการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ได้ร้อยละ 66.50

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำที่มีสมรรถนะในการนำกลยุทธ์มาบริหารการศึกษาส่งผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ความคิดเชิงปฏิวัติ ความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ทักษะด้านความคิดระดับสูง ความสามารถในการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ และองค์ประกอบมุ่งคนและมุ่งสัมพันธ์ ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาใช้ความคิดเชิงปฏิวัติในการบริหารงานด้วยความคิดสร้างสรรค์ แปรเปลี่ยนทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม จัดการศึกษาตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง ใช้ทรัพยากรทั้งในและนอกโรงเรียนอย่างคุ้มค่า จัดการศึกษาให้โรงเรียนมีเอกลักษณ์โดดเด่น บริหารงานสอดคล้องกับแผนงานและนโยบายของชาติ จัดการศึกษาของโรงเรียนได้มาตรฐาน ได้รับ

การยอมรับจากครู นักเรียน ผู้ปกครองและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง นำมาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด สอดคล้องกับแนวคิดของดูบริน (DuBrin) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการที่ให้ทิศทาง และแรงบันดาลใจที่มีความสำคัญในการสร้างสรรค์หรือสร้างความยั่งยืนให้กับองค์การ (DuBrin, 2018 อ้างถึงใน เหมือนฝัน นันทียกุล, 2562) สอดคล้องกับงานวิจัยของมนสิชา ธรรมรักษ์ ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มนสิชา ธรรมรักษ์, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสายธาร อินทร์ตา ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 กับการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษา อำเภอเชียงของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 กับการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษา อำเภอเชียงของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด (สายธาร อินทร์ตา , 2565)

2. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน ในระดับมาก 1 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การวัดผลประเมินผล และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษา การนิเทศและแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญและผู้บริหารโรงเรียนและถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียน เป็นตัวกำหนดปริมาณงานของสถานศึกษา การจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียน คุณภาพของโรงเรียน อย่างมีคุณภาพและคุณสมบัติที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของไอลดา ไสธาวร ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเป็นพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการ

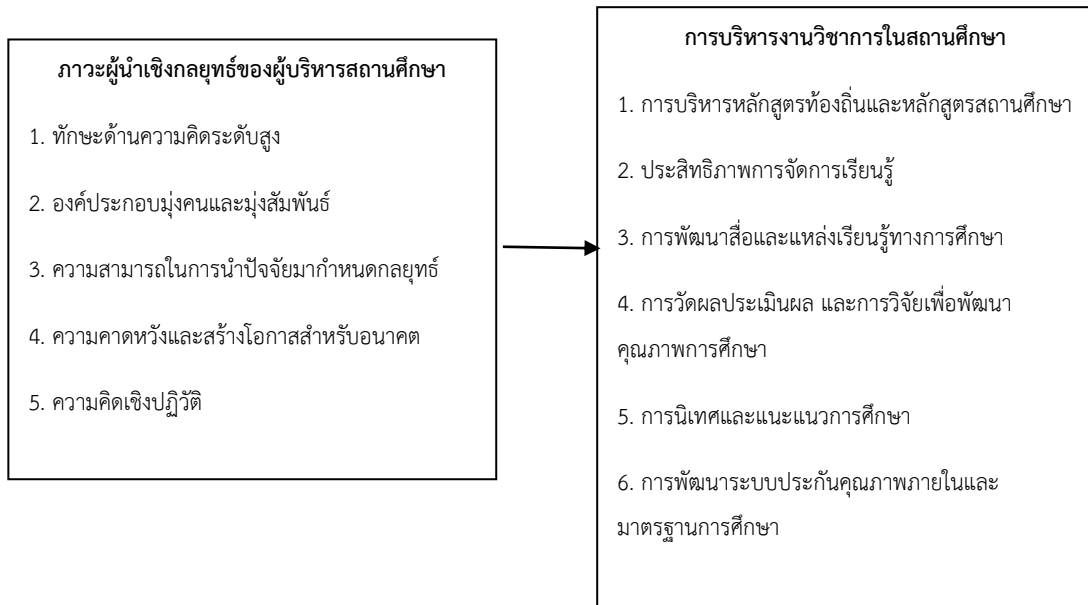

เรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และงานวัดผลและประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน (ไอลดา ไสรถาวร, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยา วงษ์ตา ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (สุริยา วงษ์ตา, 2562) และสอดคล้องกับงานวิจัยของทวี หนูพันธ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม และทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด (ทวี หนูพันธ์, 2565)

3. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่าภาวะผู้นำที่มีสมรรถนะในการนำกลยุทธ์มาบริหาร การศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรี เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความคาดหวังและสร้างโอกาส สำหรับอนาคต ความคิดเชิงปฏิบัติ องค์ประกอบมุ่งคนและมุ่งสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดระดับสูง และความสามารถในการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย สามารถร่วมกันทำนายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ได้ร้อยละ 66.5 ทั้งนี้เนื่องจากการภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษานั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ และมี จุดเด่นได้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำสามารถกระตุ้นให้ทุกฝ่ายพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุ เป้าหมายในการจัดการศึกษา จัดการศึกษาให้โรงเรียนมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น บริหารงานสอดคล้องกับ แผนงานและนโยบายของชาติ จัดการศึกษาของโรงเรียนได้มาตรฐาน ส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอน ที่สอดคล้องคุณธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของมนสิชา ธรรมรักษ์ ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำที่มีสมรรถนะในการนำกลยุทธ์มาบริหารการศึกษาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน เครือสวนกุหลาบวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (มนสิชา ธรรมรักษ์, 2561)

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยขอเสนอองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากภาพอธิบายได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านความคิดระดับสูง องค์ประกอบมุ่งคนและมุ่งสัมพันธ์ ความสามารถในการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ ความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคตความคิดเชิงปฏิบัติ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษา การวัดผลประเมินผล และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศและแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

บทสรุป

จากข้อค้นพบผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำที่มีสมรรถนะในการนำกลยุทธ์มาบริหารการศึกษา ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี สรุปได้ว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นในการส่งเสริมความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ความคิดเชิงปฏิบัติ องค์ประกอบมุ่งคนและมุ่งสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดระดับสูง และความสามารถในการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรบริหารงานด้วยความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม จัดการศึกษาตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง ใช้ทรัพยากรทั้งในและนอกโรงเรียนอย่างคุ้มค่า

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญและผู้บริหารโรงเรียนและถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียน เป็นตัวกำหนดปริมาณงานของสถานศึกษา การจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียน คุณภาพของโรงเรียน อย่างมีคุณภาพและคุณสมบัติที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันกำหนดนโยบาย การบริหารด้วยความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดทิศทางของโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ และมีจุดเด่นได้จัดการศึกษาให้โรงเรียนมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น บริหารงานสอดคล้องกับแผนงานและนโยบายของชาติ จัดการศึกษาของโรงเรียนได้มาตรฐาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 ควรศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา

จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2559). วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม.

ทวี หนูพันธ์. (2565). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนกลุ่มศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์หลักสูตรวิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ธีระ รุญเจริญ. (2557). *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ L.T. Place.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2546). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- มนสิชา ธรรมรักษ์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายกลุ่มวิทยาลัย. *วิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สายธาร อินทร์ตา. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 กับการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษา อำเภอเชียงของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. *การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุรียา วงษ์ตา. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. *การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- เหมือนฝัน นันทียกุล. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนเอกชน สู่ความเป็นเลิศในจังหวัดนครปฐม. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ไอลดา โสรถาวร. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

